

Sygn. akt. IV Ka 720/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Kędziński - sprawozdawca

Sędziowie SO Roger Michalczyk

SO Włodzimierz Wojtasiński

Protokolant sekr. sądowy Marcin Białowąs

przy udziale Marty Dydyszko - Lewickiej prokuratora Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz – Południe del. do Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2013 roku

sprawy **P. R.**

oskarżonego z art. 286§1 k.k. i art. 284§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 26 marca 2013 roku sygn. akt XVI K 3980/10,

I. uchyla zaskarżony wyrok w odniesieniu do czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 1 oraz orzeczenie z tym związane, zawarte w pkt 2 i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania,

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) uchyla orzeczenie o karze łącznej, zawarte w pkt 5 i 6 oraz warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary, zawarte w pkt 7,

b) na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności, orzeczonej w pkt 3 warunkowo zawiesza na okres próby 2 (dwóch) lat,

c) uchyla orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody w pkt 8 i o opłacie zawarte w pkt 9,

d) na podstawie art. 72 § 2 kk zobowiązuje oskarżonego P. R. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego stowarzyszenia (...) w B. kwotę 2.523,63 (dwa tysiące pięćset dwadzieścia trzy złote sześćdziesiąt trzy grosze) w terminie roku od daty uprawomocnienia się wyroku.

III. utrzymuje w mocy w pozostałej części zaskarżony wyrok.

IV. wymierza oskarżonemu kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem opłaty za obie instancje i obciąża go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

P. R. oskarżony został o to, że w okresie od 9 maja 2006r. do 3 lipca 2008r. w B., działając w warunkach przestępstwa ciągłego dopuścił się następujących czynów :

1. 16 maja 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P.(...)dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 600 zł na szkodę Urzędu Miasta B. w ten sposób, że pobrał z kasy zaliczkę we wskazanej wysokości, określając jej przeznaczenie na (...) związaną ze szkoleniem organizowanym przez Centrum Szkoleń (...)z siedzibą w W., a którą rozliczył fakturą VAT nr (...)z dnia 20 czerwca 2007r. do czego nie był uprawniony, ponieważ nie uzyskał zgody na ten cel organu nadrzędnego, zatajając jednocześnie ten fakt, czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

2. w okresie od 12 lipca do 12 września 2007r w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P. (...) dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 500 zł w ten sposób, że bez zatwierdzenia przez osoby do tego upoważnione, pobrał zaliczkę we wskazanej wysokości, którą zwrócił 12 września 2007r. , dysponując tym samym wymienioną kwotą jak własną bez wskazania konkretnego celu i nie wykorzystując jej zgodnie z przeznaczeniem tj. na potrzeby instytucji, która kierował, czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

3. w okresie od 25 września do 3 grudnia 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P. (...) dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 700 zł na szkodę Urzędu Miasta B. w ten sposób, że w dniu 25 września 2007r. pobrał zaliczkę we wskazanej wysokości, określając jej przeznaczenie na „zaopatrzenie (...), a następnie dokonał zakupów w postaci kwiatów ciętych wartości 55 zł oraz paliwa w ilości 43,52 l, wartości 188,88 zł, gdzie w celu ukrycia faktycznego przeznaczenia nabytej benzyny dokonał nieprawdziwego zapisu na fakturze zakupu nr (...) z dnia 29 października 2007r., którą w dniu 3 grudnia 2007r. przedłożył do rozliczenia i zwracając kwotę 456,12 zł, gdzie do zwrotu pozostała kwota 243,88 zł, czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

4. w okresie od 23 stycznia do 12 lutego 2008r. w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P. (...) dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 1.300 zł w ten sposób, że bez zgody osoby uprawnionej pobrał zaliczkę we wskazanej wysokości, a następnie dysponował wymienioną kwotą jak własną, bez wskazania konkretnego celu, dokonując jej zwrotu w dniu 12 lutego 2008r. na skutek czynności podjętych przez Zespół (...) Urzędu Miasta B. , czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

5. w okresie od 29 stycznia do 12 lutego 2008r. w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P.(...)dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 10.000 zł w ten sposób, że bez zgody osoby uprawnionej pobrał zaliczkę we wskazanej wysokości uzasadniając ten fakt dokonaniem (...)łamiąc jednocześnie wewnętrzne przepisy dotyczące wydatkowania pieniędzy przy tego typu procedurach, a następnie dysponował wymienioną kwotą jak własną, bez wskazania konkretnego celu, dokonując jej zwrotu w dniu 12 lutego 2008r. na skutek czynności podjętych przez Zespół (...)Urzędu Miasta B., czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

6. w okresie od 9 maja do 11 lipca 2006r w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P.(...)dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 2.000 zł w ten sposób, że pobrał zaliczkę we wskazanej wysokości uzasadniając ten fakt koniecznością zakupu (...) K.”, a następnie przez okres 2 miesięcy dysponował wymienioną kwotą jak własną, po czym z pobranych pieniędzy dokonał płatności za fakturę nr (...)tytułem „obsługi i zabezpieczenia jazd konnych na półkoloniach”, czyli na cel nie związany z pierwotnym tytułem pobranej zaliczki, czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

7. w okresie od 28 czerwca do 22 grudnia 2006r. w B. przy ul. (...), działając jako Dyrektor P.(...)dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 500 zł w ten sposób, że pobrał zaliczkę w wymienionej wysokości, którą oddał w dniu 22 grudnia 2006r w kwocie 429,54 zł, uzasadniając fakt pobrania zaliczki koniecznością dokonania (...)P.(...), a następnie przez wskazany okres 5 miesięcy dysponował wymienioną kwotą jak własną, po czym z pobranych pieniędzy dokonał płatności na łączną kwotę 70,46 zł na inne cele nie związane z pierwotnym tytułem pobranej zaliczki, czym działał na szkodę Urzędu Miasta B.;

8. w okresie od 20 czerwca do 3 grudnia 2006r. w B.przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) dokonał przywłaszczenia mienia w postaci gotówki w kwocie 500 zł w ten sposób, że pobrał dwie zaliczki w wymienionej wysokości, uzasadniając ten fakt koniecznością wniesienia opłat za (...) a następnie do dnia 3 grudnia 2007r. dysponował wymienioną kwotą jak własną, nie dokonując żadnych płatności na cele, dla których zaliczki były pobrane, czym działał na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

9. w dniu 28 czerwca 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Klubu Sportowego (...) w ten sposób, że przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 20 czerwca 2007r. na zakupy płyt gipsowych w ilości 10 sztuk wartości 228,60 zł, gdzie jako nabywcę wskazał (...) i wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do faktu, że przedmiotowe płyty gipsowe zostały zakupione na potrzeby (...) i znajdują się na torze regatowym tego klubu, po czym wypłacił z kasy kwotę w wysokości 228,6 zł wyłudżając ją tym samym w wyżej opisany sposób na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

10. w dniu 28 czerwca 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Klubu Sportowego (...) w kwocie 332,52 zł w ten sposób, że przedłożył do rozliczenia fakturę nr (...) z dnia 20 czerwca 2007r. na zakup sosny morskiej obrzynanej i krawędziaków, gdzie jako nabywcę wskazał (...) i wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do faktu, że drewno to zostało zakupione na potrzeby (...) i znajduje się na stanie tego stowarzyszenia, po czym wypłacił z kasy kwotę 332,52 zł wyłudżając ją tym samym w wyżej opisany sposób, czym spowodował straty we wskazanej wysokości na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

11. w dniu 3 lipca 2008r. w B. przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Klubu Sportowego (...) w kwocie 173,65 zł w ten sposób, że przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 21 czerwca 2007r. na zakup paliwa w ilości 40,29 l wartości 173,65 zł, gdzie jako nabywcę wskazał (...) i przeznaczenie jako materiał pędny do motorówki, której w rzeczywistości nie było na stanie tego stowarzyszenia i wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do faktu, że paliwo to zostało zakupione na potrzeby (...), po czym wypłacił z kasy kwotę 173,65 zł wyłudżając ją tym samym w wyżej opisany sposób, czym spowodował straty we wskazanej wysokości na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

12. w dniu 5 września 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Klubu Sportowego (...) w kwocie 1.728,86 zł w ten sposób, że przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 5 września 2007r. na zakup krawędziaków, łaty i tarcicy sosnowej mokrej, gdzie jako nabywcę wskazał (...) i wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do faktu, że drewno to zostało zakupione na potrzeby tego stowarzyszenia, po czym wypłacił z kasy kwotę 1.728,86 zł wyłudżając ją tym samym w wyżej opisany sposób, czym spowodował straty we wskazanej wysokości na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

13. w dniu 14 września 2007r. w B. przy ul. (...), działając jako Prezes (...) Klubu Sportowego (...) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Klubu Sportowego (...) w kwocie 60 zł w ten sposób, że przedłożył do rozliczenia rachunek nr (...) z dnia 7 września 2007r. za usługę transportową wartości 60 zł, gdzie jako nabywcę wskazał (...) i wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do faktu, że usługa ta była świadczona na potrzeby tego stowarzyszenia, gdy faktycznie przewiózł on wcześniej zakupione krawędziaki, łaty i tarcicę sosnową z ulicy (...) w nieustalone miejsce, obciążając za usługę (...), po czym wypłacił z kasy kwotę 60 zł, wyłudżając ją tym samym w wyżej opisany sposób, czym spowodował straty we wskazanej wysokości na szkodę (...) Klubu Sportowego (...);

tj. o przestępstwo z art.286§1 kk i art.284§1 kk w zw. z art.12 kk.

Wyrokiem z dnia 26 marca 2013r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie sygn. akt XVI K 3980/10 uznał oskarżonego P. R. za winnego tego, że działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, dopuścił się tego, że :

- w okresie od 9 maja 2006r. do 11 lipca 2006r. w B.przy ul. (...), dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 2.000 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P.(...)w B.w dniu 9 maja 2006r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 2.000 zł określając jej przeznaczenie „(...)K.” i pobrał z

kasy tytułem zaliczki pieniędzy w kwocie 2.000 zł, a następnie przez okres 2 miesięcy dysponował ww. pieniędzmi w kwocie 2.000 zł jak własnymi, po czym w dniu 10 lipca 2006r. zapłacił nimi J. T.prowadzącemu (...)W.w B.przy ul. (...) (...), za obsługę i zabezpieczenie jazd konnych na półkoloniach, który wystawił fakturę VAT nr (...)z dnia 10 lipca 2006r., po czym w dniu 11 lipca 2006r. rozliczył zaliczkę przedkładając fakturę VAT nr (...)z dnia 10 lipca 2006r. wystawioną przez J. T.na kwotę 2.440 zł, czym spowodował straty w wysokości 2.000 zł na szkodę Miasta B.,

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od dnia 28 czerwca 2006r. do 22 grudnia 2006r. w B.przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 500 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P.(...)w B.w dniu 28 czerwca 2006r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 500 zł określając jej przeznaczenie „(...) (...)i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 500 zł, a następnie przez kilka miesięcy dysponował ww. pieniędzmi w kwocie 500 zł, jak własnymi, po czym w dniu 20 listopada 2006r. zapłacił nimi J. N.prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe (...)ul. (...)należność w kwocie 50 zł za naprawę telefonu (...), który w dniu 20 listopada 2006r. wystawił rachunek nr (...)na kwotę 50 zł oraz w dniu 20 grudnia 2006r. zapłacił T. Ś.prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...)Osobowe T. Ś.ul. (...)w B.należność w kwocie 20,46 za przejazd taksówką, po czym w dniu 22 grudnia 2006r. rozliczył zaliczkę przedkładając rachunek nr (...)wystawiony przez J. N.na kwotę 50 zł oraz paragon fiskalny wystawiony przez T. Ś.na kwotę 20,46 zł oraz zwrócił pozostałą kwotę 429,54 zł, czym spowodował straty w wysokości 500 zł na szkodę Miasta B.;

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w dniu 11 czerwca 2007r. w B.przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 600 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P.(...)w B.w dniu 16 maja 2007r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 600 zł określając jej przeznaczenie „(...)i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 600 zł, którymi w dniu 11 czerwca 2007r. opłacił swoje szkolenie zorganizowane przez P. W.prowadzącego Centrum Szkoleń (...)ul. (...) (...)w W., do którego odbycia nie był uprawniony, ponieważ nie uzyskał na nie zgody organu nadrzędnego i którą to zaliczkę rozliczył w dniu 20 czerwca 2007r. przedkładając fakturę VAT nr (...)z dnia 11 czerwca 2007r wystawioną przez Centrum Szkoleń (...)P. W.ul. (...) (...)w W., czym spowodował straty w wysokości 600 zł na szkodę Miasta B.;

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od 20 czerwca 2007r. do 3 grudnia 2007r. w B.przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 750 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...)w B.w dniu 20 czerwca 2007r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 250 zł. określając jej przeznaczenie „(...)” oraz wniosek o zaliczkę w kwocie 500 zł, określając jej przeznaczenie (...) i pobrał z kasy tytułem zaliczek pieniądze w łącznej kwocie 750 zł, a następnie do dnia 3 grudnia 2007r. dysponował ww. pieniędzmi w kwocie 750 zł jak własnymi, nie dokonując z nich żadnych płatności na cele, dla których zaliczki były pobrana, po czym w dniu 3 grudnia 2007r dokonał zwrotu pieniędzy w kwocie 750 zł, czym działał na szkodę stowarzyszenia (...)w B.,

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od 12 lipca 2007r. do 12 września 2007r. w B. przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 500 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P. (...) w B. w dniu 12 lipca 2007r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 500 zł, określając jej przeznaczenie (...) i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 500 zł, którymi dysponował jak własnymi bez wskazania konkretnego celu i nie wykorzystał ich zgodnie z przeznaczeniem, tj. na potrzeby instytucji, którą kierował , po czym w dniu

12 września 2007r zwrócił pobraną zaliczkę w kwocie 500 zł , czym spowodował straty w wysokości 500 zł na szkodę Miasta B.;

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od 25 września 2007r do 3 grudnia 2007r w B.przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 700 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P.(...)w B.w dniu 25 września 2007r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 700 zł, określając jej przeznaczenie (...)i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 700 zł, którymi w dniu 22 października 2007r. w Kwiaciarni B.2000 T. Z.przy ul. (...)(...)w B.zakupił kwiaty cięte za kwotę 55 zł i w dniu 29 października 2007r. na stacji paliw nr (...)(...) S.A.w B.przy ul. (...)zakupił benzynę E.(...)w ilości 43,52 l za kwotę 188,88 zł, po czym w dniu 3 grudnia 2007r. rozliczył zaliczkę przedkładając fakturę VAT nr (...)z dnia 22 października 2007r wystawioną przez Kwiaciarnię B.2000 T. Z.przy ul. (...). (...)(...)w B.oraz fakturę VAT nr (...)z dnia 29 października 2007r. wystawioną przez (...) S.A.oraz zwrócił pozostałą kwotę 456,12 zł, czym spowodował straty w wysokości 700 zł na szkodę Miasta B.;

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od 23 stycznia 2008r. do 12 lutego 2008r. w B. przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 1.300 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P. (...) w B. w dniu 23 stycznia 2008r.złożył wniosek w kwocie 1.300 zł określając jej przeznaczenie „Zakupy różne dla P. (...) i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 1.300 zł, a następnie dysponował ww. pieniędzmi w kwocie 1.300 zł jak własnymi, bez wskazania konkretnego celu, po czym w dniu 12 lutego 2008r. dokonał zwrotu pieniędzy w kwocie 1.300 zł, na skutek czynności podjętych przez Zespół (...) Urzędu Miasta B., czym spowodował straty w wysokości 1.300 zł na szkodę Miasta B.;

tj. przestępstwa z art.284§2 kk;

- w okresie od 29 stycznia 2008r.do dnia 12 lutego 2008r. w B.przy ul. (...),dokonał przywłaszczenia powierzonych mu rzeczy ruchomych w postaci pieniędzy w kwocie 10.000 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko Dyrektora P.(...)w B.w dniu 29 stycznia 2008r. złożył wniosek o zaliczkę w kwocie 10.000 zł określając jej przeznaczenie (...)i pobrał z kasy tytułem zaliczki pieniądze w kwocie 10.000 zł, a następnie dysponował ww. pieniędzmi w kwocie 10.000 zł jak własnymi bez wskazania konkretnego celu, po czym w dniu 12 lutego 2008r. dokonał zakupu pieniędzy w kwocie 10.000 zł na skutek czynności podjętych przez Zespół (...)Urzędu Miasta B., czym spowodował straty w wysokości 10.000 zł na szkodę Miasta B.,

tj. przestępstwa z art.284§2 kk,

i za to, na podstawie art.284§2 kk w zw. z art.91§1 kk wymierzył oskarżonemu P. R. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art.33§2 kk wymierzył oskarżonemu P. R. karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;

3. uznał oskarżonego P. R. za winnego tego, że działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu dopuścił się tego, że :

- 28 czerwca 2007r. w B. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził stowarzyszenie stowarzyszenia (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 228,60 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...) w B. przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 20 czerwca 2007r. wystawioną przez (...) sp. z o.o. w W. tytułem sprzedaży w dniu 20 czerwca 2007r. 10 sztuk płyt gipsowych o łącznej wartości 228,60 zł, w której jako nabywca wskazany był (...) w B., czym wprowadził D. W. będącą członkiem zarządu – skarbnikiem stowarzyszenia (...) w B. w błąd co do tego, że płyty gipsowe w ilości 10 sztuk o łącznej wartości zostały zakupione na potrzeby (...) Klubu Sportowego (...) w B. i że znajdują się

na torze regatowym tego stowarzyszenia, która zatwierdziła do wypłaty pieniądze w kwocie 228,60 zł, po czym wypłacono mu z kasy pieniądze w kwocie 228,60 zł, czym spowodował straty w wysokości 228,60 zł na szkodę stowarzyszenia (...) w B.,

tj. przestępstwa z art.286§1 kk;

- w dniu 28 czerwca 2007r. w B. przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził stowarzyszenie stowarzyszenia (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 332,52 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...) w B. przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 20 czerwca 2007r. wystawioną tytułem sprzedaży sosny mokrej obrzynanej gr. 25 w ilości 0,4 m³ i krawędziaków w ilości 0,052 m³ o łącznej wartości 332,52 zł, w której jako sprzedawca było wskazane Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne (...) w B., a nabywcą wskazany był (...) w B., czym wprowadził D. W. będącą członkiem zarządu-skarbnikiem stowarzyszenia (...) w B. w błąd co do tego, że sosna mokra obrzynana gr.25 w ilości 0,4 m³ i krawędziaków w ilości 0,052 m³ o łącznej wartości 332,52 zł zostały zakupione na potrzeby stowarzyszenia (...) w B. i że znajdują się na stanie tego stowarzyszenia, która zatwierdziła do wypłaty pieniądze w kwocie 332,52 zł, po czym wypłacono mu z kasy pieniądze w kwocie 332,52 zł, czym spowodował straty w wysokości 332,52 zł na szkodę stowarzyszenia (...) w B.,

tj. przestępstwa z art.286§1 kk;

- w dniu 3 lipca 2007r. w B.przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził stowarzyszenie (...)w B.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 173,65 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...)w B.przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...)z dnia 21 czerwca 2007r. wystawioną przez (...) S.A.w P.tytułem sprzedaży w dniu 21 czerwca 2007r. benzyny E(...)w ilości 40,29 l o wartości 173,65 zł, w której jako nabywca wskazany był (...)w B., czym wprowadził D. W.będącą członkiem zarządu-skarbnikiem stowarzyszenia (...)w B.w błąd co do tego, że benzyna E(...)w ilości 40,29 l o wartości 173,65 zł została zakupiona na potrzeby stowarzyszenia (...)w B.jako materiał napędowy dla motorówki, która zatwierdziła do wypłaty pieniądze w kwocie 173,65 zł, czym spowodował straty w wysokości 173,65 zł na szkodę stowarzyszenia (...)w B.,

tj. przestępstwa z art.286§1 kk;

- w dniu 5 września 2007r. w B. przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził stowarzyszenie (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1.728,86 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...) w B. przedłożył do rozliczenia fakturę VAT nr (...) z dnia 7 września 2007r. wystawioną tytułem sprzedaży krawędziaków i łat w ilości 0,626 m³ i tarcicy sosnowej mokrej w ilości 1,5 m³ o łącznej wartości 1.728,86 zł, w której jako nabywca wskazany był (...) w B. czym wprowadził D. W. będącą członkiem zarządu-skarbnikiem stowarzyszenia (...) w B. w błąd co do tego, że krawędziaki i łat w ilości 0,626 m³ i tarcica sosnowa mokra w ilości 1,5 m³ o łącznej wartości 1.728,86 zł, zostały zakupione na potrzeby stowarzyszenia (...) w B., która zatwierdziła do wypłaty pieniądze w kwocie 1.728,86 zł, po czym wypłacono mu z kasy pieniądze w kwocie 1.728,86 zł, czym spowodował straty w wysokości 1.728,86 zł na szkodę stowarzyszenia (...) w B.

tj. przestępstwa z art.286§1 kk;

- 14 września 2007r. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził stowarzyszenie (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 60 zł w ten sposób, że pełniąc stanowisko prezesa zarządu stowarzyszenia (...) w B. przedłożył do rozliczenia rachunek nr (...) z dnia 7 września 2007r. za usługę transportową świadczoną dla (...) P. (...) w B. o wartości 60 zł, czym wprowadził w błąd skarbnika D. W. co do tego, że usługa transportowa była świadczona na potrzeby stowarzyszenia (...) w B., gdy faktycznie przewiózł on wcześniej zakupione krawędziaki, łat y tarcicę sosnową z ulicy (...) w nieustalone miejsce, obciążając za usługę

(...) w B., która zatwierdziła do wypłaty pieniądze w kwocie 60 zł, po czym wypłacono mu z kasy pieniądze w kwocie 60 zł, czym spowodował straty w wysokości 60 zł na szkodę stowarzyszenia (...) w B.

tj. przestępstwa z art.286§1 kk,

i za to na podstawie art.286§1 kk w zw. z art.91§1 kk wymierzył oskarżonemu P. R. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

4. na podstawie art.33§2 kk wymierzył oskarżonemu P. R. karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;

5. na podstawie art.91§2 kk połączył orzeczone oskarżonemu P. R. w pkt 1 i 3 kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną roku pozbawienia wolności;

6. na podstawie art.91§2 kk połączył orzeczone oskarżonemu P. R. w pkt 2 i 4 kary grzywny i wymierzył karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 10 zł;

7. na podstawie art.69§1 kk i art.70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej oskarżonemu w pkt 5 kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na 2 lata tytułem próby;

8. na podstawie art.72§2 kk zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych :

- Miasta B. kwotę 2.914,34 zł w terminie roku od daty uprawomocnienia się wyroku;
- stowarzyszenia (...) w B. kwoty 2.523,63 zł w terminie roku od daty uprawomocnienia się wyroku;

9. wymierzył oskarżonemu 280 zł tytułem opłaty i zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa pozostałe koszty sądowe.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego.

Zaskarżył powyższy wyrok w całości i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynów ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrokowi zarzucił :

1. obrazę prawa materialnego – art.284§2 kk poprzez przyjęcie, iż pobranie zaliczki i nie rozliczenie jej w terminie stanowi przestępstwo przywłaszczenia mienia;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść poprzez ustalenie, iż oskarżony działając umyślnie w zamiarze bezpośrednim kierunkowym dokonał przywłaszczenia pieniędzy a nadto, iż umyślnie działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowych doprowadził pokrzywdzone jednostki do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;
3. obrazę przepisów postępowania art.424§1 kpk poprzez nie przytoczenie w uzasadnieniu wyroku powodów, dla których sąd I instancji przyjął, iż oskarżony dokonując przywłaszczenia pieniędzy, działał umyślnie, w zamiarze bezpośrednim kierunkowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja jest zasadna albowiem w części zarzutom i argumentom w niej zawartym nie można odmówić słuszności. W wyniku kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, ujawniono bowiem braki części motywacyjnej wyroku a dotyczące rozstrzygnięcia w punkcie 1 wyroku i uznania oskarżonego winnym popełnienia przestępstwa z art. 284 § 2 kk w zw. z

art. 91 kk, co w konsekwencji skutkowało musiałoby uchynieniem zaskarżonego wyroku w tej części i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Z kolei apelacja obrońcy oskarżonego w części w której odnosiła się do uznania oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 91 kk jest bezzasadna i jako taka na uwzględnienie nie zasługiwała

Przed przystąpieniem do merytorycznej analizy poszczególnych zarzutów apelacyjnych w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na nieprawidłową konstrukcję tej części apelacji, w której zawarte są zarzuty odwoławcze. Autor apelacji postawił bowiem zaskarżonemu wyrokowi zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego obok zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Błąd ten zdaje się wynikać z nieodróżnienia przez skarżącego pierwotnych źródeł uchybień od ich następstw. Oczywiście jest, iż dopuszczenie się przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych, może skutkować błędnym zakwalifikowaniem czynu będącego przedmiotem rozpoznania. Nie oznacza to jednak, że sąd popełnił w takiej sytuacji dwa uchybienia. Warto w tym miejscu przypomnieć pogląd Sądu Najwyższego wyrażający się w tezie: "Obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu. Natomiast nie ma tej obrazy, kiedy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów prawa procesowego" (wyrok SN z 21 czerwca 1978 r. w sprawie I KR 124/78, OSNPG 1979/3/51).

Sąd Okręgowy pragnie też zwrócić uwagę na szczegółowo, wręcz drobiazgowo i w konsekwencji prawidłowo sporządzone uzasadnienie wyroku w części dotyczącej ustaleń faktycznych w sprawie, oceny poszczególnych dowodów a w części dotyczącej rozstrzygnięcia w punkcie 3 wyroku także oceny prawnej sprowadzającej się do przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 91 kk.

Sąd odwoławczy zauważa i docenia znaczny nakład pracy jaki został poniesiony przez Sąd przy sporządzaniu tego dokumentu procesowego. Tym niemniej Sąd ten dokonując subsumcji ustaleń faktycznych do dyspozycji normy prawnej art. 284 § 2 kk nie ustrzegł się uchybień, które w konsekwencji z uwagi na ich doniosłość nie pozwalają na zaakceptowanie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 wyroku. Owe braki dotyczą zupełnego pominięcia przez Sąd przy rozstrzyganiu sprawy niektórych aspektów strony podmiotowej przestępstwa sprzeniewierzenia się z 284 § 2 kk.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacyjnych Sąd Okręgowy pragnie tytułem wstępu stwierdzić, że nie do zaakceptowania są twierdzenia obrońcy o dopuszczalności pobierania zaliczek przez oskarżonego jako Dyrektora „ (...) (...) i Prezesa (...) (...) (...). Oczywiście są tu regulacje prawne związane z prowadzeniem księgowości w tego rodzaju podmiotach. Różne są bowiem stopnie dysponowania finansami w jednostkach sektora publicznego a Dyrektor lub ich Prezes w świetle ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157 poz. 240 z późn. zm.) nie jest powołany do wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi. Niewątpliwie do oskarżonego jako przełożonego podległych mu pracowników należy obowiązek nadzorowania prawidłowości pobierania i rozliczania przez nich zaliczek. Oskarżony natomiast jako kierownik jednostki był dysponentem środkami finansowymi a przecież wykonywanie dyspozycji nie jest tożsame z ich dysponowaniem. Dysponowanie oznacza podejmowanie przez kierownika jednostki w trybie art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych decyzji o wydatkowaniu środków w określonej wysokości i na określony cel. Natomiast wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi polega na zapewnieniu pod względem finansowym prawidłowości umów zawieranych przez jednostkę, terminowości dochodzenia przysługujących należności i roszczeń spornych oraz spłaty zobowiązań. Zatem wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi nie może być utożsamiane z dokonywaniem wydatków bo jest to czynność organizacyjno- techniczna a nie decyzyjna. Tymczasem oskarżony pobierając zaliczki połączył funkcje dysponenta i wykonawcy dyspozycji środkami pieniężnymi co nie jest dopuszczalne z punktu widzenia prawa i przejrzystości reguł gospodarowania środkami finansowymi. Nie jest dopuszczalnym by oskarżony jako Prezes i Dyrektor podmiotów którymi kierował, wykonując funkcję wykonawcy dyspozycji środkami pieniężnymi nie był przez nikogo kontrolowany, no chyba że sam przez siebie. Naruszenie reguł w tym zakresie podlega regulacjom ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z dnia 25 stycznia 2005 r. z późn. zmianami). Dla stwierdzenia jednak naruszenia dyspozycji normy karnej niezbędne jest – co oczywiście zaistnienie daleko dalej idących przesłanek.

Przechodząc do meritum rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego zasadnym będzie zatem przypomnienie, że przywłaszczenie jest przestępstwem kierunkowym - popełnione jest w celu włączenia cudzego mienia ruchomego posiadanego przez sprawcę do jego majątku lub w celu postępowania z nim jak z własnym. Niezbędnym elementem przywłaszczenia jest zamiar sprawcy definitywnego pozbawienia właściciela, mienia (rzeczy), znajdującej się w posiadaniu sprawcy. Zatem o bycie przestępstwa przywłaszczenia, decyduje nie tylko, samo jej zatrzymanie, a nawet używanie, wbrew woli właściciela (także jak przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie choćby w celu osiągnięcia zysku, ale bez zamiaru zatrzymania - vide wyrok SA w Lublinie z 6 października 1998 r. II AKa 108/98), ale cel ostateczny - definitywne włączenie mienia (rzeczy) do majątku sprawcy. Tak też przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym m.in. w wyroku z 6 maja 2004 r. V KK 316/03, OSNKW 2004, Nr 7-8, poz. 70 gdzie eksponuje się cel definitywnego włączenia rzeczy do majątku sprawcy. Podobnie w wyroku z 14 stycznia 2003 r., II KKN 273/01, Prok. i Pr. 2003, Nr 7-8, poz. 9, w którym zwrócono uwagę na wolę włączenia rzeczy do majątku sprawcy. Bowiern dla bytu przestępstwa przywłaszczenia nie jest wystarczające samo rozporządzenie cudzym mieniem jak własnym, ale musi towarzyszyć wskazany wyżej zamiar włączenia rzeczy (mienia) do swojego majątku, mogący np. ujawniać się jako chęć powiększenia swojego majątku kosztem pokrzywdzonego (vide wyrok SN z 14 listopada 1998 r., III KKN 154/97, Prok. i Pr. 1999, Nr 5 poz. 5). Należy podkreślić, że przestępstwo określone w art. 284 jest przestępstwem materialnym, do dokonania którego ustawa wymaga powstania skutku, w postaci utraty przez właściciela (posiadacza) lub osobę posiadającą inne prawo do rzeczy tej rzeczy w wyniku działania sprawcy lub utraty prawa majątkowego.

Dlatego też zgodzić należy się ze skarżącym, który przytacza poglądy orzecznicze, zgodnie z którymi zamiar przywłaszczenia rzeczy powierzonej (art. 284 § 2 k.k.), realizujący się w rozporządzeniu przez sprawcę tą rzeczą jak własną (animus rem sibi habendi) nie obejmuje nieuprawnionego (niezgodnego z wolą powierzającego) wykorzystania jej, nawet w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, o ile nie towarzyszy mu cel definitywnego włączenia tej rzeczy do majątku sprawcy. Samowolne zatem używanie cudzej rzeczy z pewnością nie wyczerpuje znamion występku z art. 284 § 2 k.k.

Ma rację obrońca oskarżonego, gdy wskazuje, że sprawca czynu kwalifikowanego z art. 284 § 2 k.k. musi działać w konkretnym celu i celem tym jest przywłaszczenie - a więc działanie polegające z jednej strony na definitywnym włączeniu rzeczy do swojego majątku, z drugiej na pozbawieniu dotychczasowego właściciela prawa własności. Linia orzecznictwa jest co do tego ugruntowana, niezmienna i jednolita. Poza orzeczeniami przytoczonymi w apelacji można przykładowo przytoczyć tylko niektóre z judykatów. I tak „bez znaczenia dla ustalenia zamiaru przywłaszczenia powierzonej rzeczy pozostaje nieuprawniony przez sprawcę, niezgodny z wolą powierzającego sposób korzystania z rzeczy, o ile nie towarzyszy mu cel włączenia tej rzeczy do swojego majątku „ (wyrok

Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 listopada 2012 r. II AKa 461/12), „o bycie przestępstwa przywłaszczenia rzeczy decyduje nie tylko samo jej zatrzymanie, a nawet używanie, wbrew woli właściciela, ale cel ostateczny - definitywne włączenie mienia (rzeczy) do majątku sprawcy. Dla bytu przestępstwa przywłaszczenia nie jest wystarczające samo rozporządzenie cudzym mieniem jak własnym, ale musi towarzyszyć wskazany wyżej zamiar włączenia rzeczy (mienia) do swojego majątku, mogący np. ujawniać się jako chęć powiększenia swojego majątku kosztem pokrzywdzonego” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 listopada 2012 r. II AKa 115/12), „zamiar przywłaszczenia rzeczy powierzonej (art. 284 § 2 k.k.), realizujący się w rozporządzeniu przez sprawcę tą rzeczą jak własną (animus rem sibi habendi) nie obejmuje nieuprawnionego (niezgodnego z wolą powierzającego) wykorzystania jej, nawet w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, o ile nie towarzyszy mu cel definitywnego włączenia tej rzeczy do majątku sprawcy” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 r.V KK 316/03), „istotą przywłaszczenia jest zamiar nie bezprawnego władania cudzą rzeczą, nie bezprawne nią dysponowanie, czy nawet bezprawne zatrzymanie, lecz trwałe włączenie przez sprawcę przedmiotu przestępstwa do własnego majątku i jest to przestępstwo skutkowe”(wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 lutego 2010 r.II AKa 443/09).

Tymczasem Sąd Rejonowy uznając winę oskarżonego za przestępstwo sprzeniewierzenia się przyjął , że dyspozycję art. 284 § 2 kk wypełnia pobranie przez niego zaliczek na bliżej nieokreślony cel, dysponowanie pieniędzmi przez nieokreślony czas (od kilku tygodni do ok. 6 miesięcy) i wydatkowanie ich na cel uznany przez siebie bądź zwrot

kwoty zaliczki w całości bez realizacji jakiegokolwiek zakupu. Tym samym Sąd wywnioskował, że przeznaczenie przez oskarżonego tych środków na cel inny niż określony w zaliczkach, dysponowanie pieniędzmi z zaliczek przesądza, że oskarżony włączył powierzone pieniądze do własnego majątku i rozporządzał nimi jak własnymi co stanowi wyczerpanie znamion przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mienia.

Analizując powyższe stwierdzić trzeba, iż nie budzi zastrzeżeń przyjęta ocena, że w dyspozycji oskarżonego znajdowały się, niebędące jego własnością, rzeczy powierzone (pieniądze), którymi mógł rozporządzać jedynie w ściśle określonym zakresie. Wątpliwości jednak budzi rozumienie przez sąd I instancji pojęcia rozporządzenia cudzym mieniem "jak własnym", jako odpowiadającego znamieniu przywłaszczenia określonego przepisem art. 284 § 2 k.k. Rzecz bowiem w tym, że o ile oczywiście słuszny jest wyrażony przez ten sąd pogląd, w myśl którego zamiar przejawiający się we "włączeniu pieniędzy do swego majątku i rozporządzeniu nimi jak własnymi" wypełnia dyspozycję wskazanego przepisu, o tyle wątpliwości musi budzić utożsamienie takiego działania - jak uczynił to sąd - z samym tylko faktem nieuprawnionego postąpienia z powierzonym mieniem w inny, niż wynikało to z celu pobrania zaliczek sposób, niezależnie od tego, jaką wolą objęty był skutek tak podjętego działania i jaki przyświecał mu cel.

Interpretację taką nie sposób zaakceptować. Dokonanie subsumpcji ustalonego działania oskarżonego pod znamiona wskazanego przepisu na tej tylko podstawie, jak wskazano wyżej w oparciu o przytoczone judykaty, nie jest możliwe. Dla realizacji znamienia przywłaszczenia od strony podmiotowej nie jest bowiem wystarczające stwierdzenie obiektywnego rozporządzenia przez sprawcę cudzą rzeczą, lecz konieczne jest oprócz tego wykazanie, że działaniu temu towarzyszył szczególny zamiar, określane jako animus rem sibi habendi. W zakresie traktowania cudzej rzeczy jak własnej - przez jej zatrzymanie lub rozporządzenie nią - mieści się musi zarówno wola włączenia w ten sposób owej rzeczy do majątku sprawcy, jak i jednoczesny zamiar definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej jej własności. W zamiarze tym nie mieści się więc jedynie tymczasowe uniemożliwienie dysponowania rzeczą przez jej właściciela. Skutek przywłaszczenia, objęty bezpośrednim zamiarem sprawcy, stanowi utrata rzeczy przez osobę uprawnioną, wobec czego szkoda powstała w majątku tej osoby ma, w zamierzeniu przywłaszczającego, nieodwracalny charakter. Taki zamiar odróżnia się od zamiaru sprawcy, który jedynie samowolnie używa cudzej rzeczy (np. treść przepisów art. 127 § 1 k.w., czy art. 289 k.k.), albo który - przy pomocy oszukańczych zabiegów - podejmuje działanie skutkujące niekorzystnym rozporządzeniem przez pokrzywdzonego mieniem z jednoczesną korzyścią dla siebie, której osiągnięcie stanowi jego cel (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroków z dnia 28 czerwca 2000 r., III KKN 86/98, OSNKW 2000, z. 7-8, poz. 65 i z dnia 30 sierpnia 2000 r., V KKN 267/00, OSNKW 2000, z. 9-10, poz. 85 z przytaczaną tam literaturą). Cel przywłaszczenia jest bowiem pojęciem zakresowo węższym od celu osiągnięcia korzyści majątkowej, która to korzyść może wynikać także z niekorzystnego dla interesów pokrzywdzonego, wykorzystania cudzego mienia i materializować się w każdej innej formie, niż przywłaszczenie. Powyższe prowadzi do wniosku, że wskazany przepisem art. 284 § 2 k.k. zamiar przywłaszczenia rzeczy powierzonej, przejawiający się w rozporządzeniu tą rzeczą jak własną i określane jako animus rem sibi habendi, nie obejmuje nieuprawnionego (niezgodnego z wolą właściciela) wykorzystania tej rzeczy - nawet w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, o ile nie towarzyszy mu cel definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej jej własności.

Nieuwzględniająca powyższych wskazań interpretacja omawianego znamienia przestępstwa stała się powodem zaniechania przez sąd oceny istotnych okoliczności sprawy, odnoszących się do strony podmiotowej rozważanego działania oskarżonego - sprzecznie z treścią powołanych na wstępie przepisów prawa procesowego. Tych elementów analiza zaprezentowana przez Sąd I instancji nie zawiera - poprzestaje na przytoczonych wyżej kwestiach, skupiając się na wydaniu pieniędzy i władaniu nimi, a nie na tym, czy rzeczywiście nastąpił skutek w postaci przywłaszczenia. Postępowaniu z rzeczą jak z własną musi bowiem towarzyszyć określony w art. 284 § 2 k.k. zamiar. W zamiarze tym nie mieści się jedynie czasowe uniemożliwienie dysponowania rzeczą przez jej właściciela. Skutek przywłaszczenia objęty zamiarem bezpośrednim stanowi utratę rzeczy przez osobę uprawnioną, wobec czego szkoda powstała w majątku tej osoby ma w zamierzeniu przywłaszczającego nieodwracalny charakter. Z pisemnych motywów wyroku nie wynika by tak opisana sytuacja w przedmiotowej sprawie miała miejsce. W ogóle Sąd Rejonowy ten aspekt strony podmiotowej przypisanego oskarżonemu czynu uszedł uwadze, nie uczynił go przedmiotem swojej analizy.

Tym samym lektura pisemnych motywów wyroku prowadzi do wniosku, że sąd I instancji nie sprostął w tej części wymogowi wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku (art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k.).

W tym stanie rzeczy konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę, jako, że stan faktyczny nie jest kwestionowany, Sąd Rejonowy może skorzystać z art. 442§2 kpk i poprzestać na ujawnieniu zebranych dowodów, chyba że pojawią się nowe fakty lub okoliczności, które będą wymagały przeprowadzenia tych dowodów ponownie bezpośrednio przed sądem lub gdy sam Sąd dostrzeże konieczność bezpośredniego kontaktu z poszczególnymi dowodami albo gdy wniosą o to strony.

Procedujący w tej sprawie sąd oceni zatem zgromadzone dowody, biorąc pod uwagę powyższą argumentację Sądu Okręgowego i będzie musiał odpowiedzieć na pytanie, czy ustalony stan faktyczny, zwłaszcza dotyczący strony podmiotowej odpowiada abstrakcyjnej konstrukcji prawno-karnej zawartej w hipotezie normy prawnej przepisu art. 284 § 2 k.k. W realiach niniejszej sprawy będzie musiał ustalić, czy oskarżony istotnie działał z zamiarem sprzeniewierzenia w rozumieniu art. 284 § 2 k.k., czy też jego działanie polegające na sprzecznym z prawem dysponowaniu pieniędzmi z zaliczek potraktować należy jako bezprawie cywilne lub działanie podlegające odpowiedzialności w trybie ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z dnia 25 stycznia 2005 r. z późn. zmianami). Przy czym co niezmiernie istotne ocenie tej podlegać winny osobno poszczególne przypadki pobrania zaliczek i dysponowaniem nimi przez oskarżonego, jako że każde pojedyncze zdarzenie jest inne, inny jest czasokres posiadania pieniędzy, inne okoliczności związane z zakupem mienia lub zwrotem pobranych kwot. Oceniając zamiar z jakim działał oskarżony Sąd uwzględni fakt, że o zamiarze sprawcy świadczy całokształt tak podmiotowych jak i przedmiotowych okoliczności. Dopiero bowiem na podstawie wszystkich okoliczności dotyczących danego wypadku i osoby sprawcy możliwe jest odtworzenie rzeczywistych przeżyć sprawcy i ustalenie do czego zmierzał, czego chciał (wyrok SN z dnia 12 maja 1976 r. V KR 20/76 LEX nr 21710).

Z kolei jeżeli chodzi o rozstrzygnięcie Sądu zawarte w punkcie 3 wyroku, to stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy wszechstronnie i wyczerpująco przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonując w jego wyniku trafnych ustaleń stanu faktycznego, wskazując na jakich oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, wyprowadzając następnie prawidłowe wnioski w kwestii sprawstwa oskarżonego, kwalifikacji prawnej oraz wymiaru kary. Odnotowania wymaga również fakt szczegółowo sporządzonego uzasadnienia wyroku zezwalającego na odtworzenie toku rozumowania Sądu I instancji zarówno w zakresie odtworzenia stanu faktycznego, jak i analizy dowodów w granicach swobodnej oceny dowodów nie zawierającej błędów natury faktycznej ani logicznej oraz zgodnej ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, a na ich podstawie poczynił – wbrew odmiennym wywodom apelacji – prawidłowe ustalenia faktyczne dotyczące zdarzeń stanowiących przedmiot niniejszego postępowania.

Sąd I instancji zebrał materiał wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, a ocena tego materiału cechuje się skrupulatnością, wszechstronnością i jest zgodna z regułami sformułowanymi w dyspozycji art.4 kpk i art.7 kpk przez co nie narusza granic oceny swobodnej, jest zgodna z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania oraz nie zawiera błędów logicznych. Żadne wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego nie występują.

Odnosząc się natomiast do konkretnego zarzutu zawartego w apelacji, stwierdzić należy, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych można postawić wtedy i tylko wówczas jest słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może natomiast sprowadzać się tylko i wyłącznie do samej polemiki z ustaleniami Sądu, lecz winien wskazywać jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu odmiennego poglądu,

nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych, a w zasadzie złożona apelacja do takiej polemiki się sprowadza.

Konstatując powyższe Sąd Okręgowy podziela jednoznaczne w tej kwestii poglądy doktryny i judykatury, w szczególności zaś stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975r (II KR 355/74, OSNPG 9/1974/84).

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie może bowiem sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. Stwierdzając to, wypada podzielić poglądy zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1975r (I KR 197/74, OSNKW 5/1075/58).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie wnikliwie przeanalizował cały zebrany w sprawie materiał dowodowy bez pominięcia istotnych jego części, a jego całokształt stał się przedmiotem rozważań tegoż Sądu. Sąd wnikliwie analizował wszystkie wyjaśnienia oskarżonego, konfrontował je z zeznaniami świadków. W każdym przypadku rzeczowo i logicznie uzasadnił stanowisko dlaczego daje wiarę dowodom popierającym tezę oskarżenia, a odmawia tego waloru dowodom przeciwnym. Ponadto Sąd Okręgowy pragnie zaznaczyć, iż nieomal w każdej sprawie są dowody zarówno obciążające oskarżonego, jak i dowody mające świadczyć o jego niewinności, a powinnością sądu jest oprzeć stan faktyczny na tych dowodach, które po przeanalizowaniu zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego utwierdzają sąd w przekonaniu o winie, bądź niewinności oskarżonego.

Skarżący stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w zasadzie nie podważa stanu faktycznego ustalonego przez Sąd I instancji, a polemizuje z oceną prawną zachowania się oskarżonego dokonaną przez ten Sąd i zmierza do wykazania, że działanie oskarżonego nie miało cech oszustwa. Wprost do tej kwestii odnosi się zarzut obrońcy nie wykazania przez Sąd działania oskarżonego z zamiarem bezpośrednim kierunkowym.

Tymczasem w ocenie Sądu Okręgowego zarzut jakoby oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa oszustwa nie mógł zostać przez Sąd odwoławczy podzielony.

Przyjęta przez Sąd I instancji kwalifikacja prawna wyczerpuje znamiona oszustwa jest prawidłowo i należyście przez Sąd uzasadniona. Niewątpliwie czyn zabroniony wskazany w art.286§1 kk cechuje zamiar bezpośredni, sprawca zatem musi chcieć popełnienia przestępstwa. W takim też zamiarze działał oskarżony, w związku z czym przyjęcie, że czyn przez niego popełniony wyczerpuje znamiona oszustwa, jest jak najbardziej trafne.

Analiza przyjęcia wprowadzenia w błąd zaprezentowana przez Sąd Rejonowy i ocena zamiaru kierunkowego w zdarzeniu z okolicznościami sprawy, nie może prowadzić do innego wniosku, jak tylko tego, że z tego rodzaju zamiarem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W tym zakresie należy podkreślić, że przy ustaleniu zamiaru oszustwa sprawcy (który zazwyczaj nie przyznaje się do winy), należy mieć na uwadze całokształt okoliczności, na podstawie których można wyprowadzić wnioski dotyczące podjętych przez sprawcę działań dla wypełnienia swoich zobowiązań oraz realności ich wypełnienia. Słowne zaś deklaracje i zapewnienia oskarżonego (jak w niniejszej sprawie) o braku zamiaru oszukania kogokolwiek, nie mogą mieć decydującego znaczenia.

Argumentacja zawarta w apelacji, że oskarżony nie miał zamiaru oszukać pokrzywdzonego, nie ma większego praktycznego znaczenia.

Odnosząc się szczegółowo do tej części rozstrzygnięcia i podniesionych argumentów apelacji Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, że zarzut apelacji dotyczący tego rozstrzygnięcia jest skrajnie lakoniczny i formalnie sprowadza się do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku przez ustalenie, że oskarżony działając umyślnie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pokrzywdzone jednostki do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Także uzasadnienie apelacji w tej części wręcz milczy skupiając się na negowaniu „przywłaszczenia” przez oskarżonego zaliczek. Do rozstrzygnięcia w punkcie 3 wyroku odnosi się wyłącznie ostatnich kilka zdań dotyczących „zakupu paliwa na 189 zł” oraz przypomnienia zeznań W. Ł. na okoliczność zakupu tarcicy.

Tym niemniej czyniąc zadość wymogom prawa Sąd Okręgowy pragnie ponownie stwierdzić, że nie do zaakceptowania jest stanowisko obrońcy o dopuszczalności pobierania przez oskarżonego zaliczek. Przy tym bez znaczenia jest fakt, że żaden z pracowników nie zwracał mu uwagi na ten fakt. Przecież to oskarżony jako przełożony miał obowiązek troski o prawidłową gospodarkę finansową i to do jego obowiązków należało ewentualne zwracanie uwagi pracownikom a nie odwrotnie. Nie dziwi też z ogólnoludzkiego punktu widzenia, że podwładni nie mieli odwagi zwracania uwagi Dyrektorowi na niedopuszczalność określonych zachowań, choćby z troski o swoje miejsce pracy i pozycję w niej. Tym niemniej z zeznań świadków jednoznacznie wynikało, że nigdy wcześniej żaden z dyrektorów nie pobierał zaliczek i to Dyrektor akceptował udzielanie i rozliczanie zaliczek, a nie sam ich sobie udzielał, bez żadnej kontroli swojego działania.

Z kolei twierdzenia obrony o braku wiedzy i świadomości oskarżonego co do niedopuszczalności takiego działania razi naiwnością. To oskarżony miał znać swoje obowiązki i przepisy o księgowości, o finansach publicznych i o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, a nie oczekiwać, że ktoś mu powie i zwróci uwagę, że nie przysługuje mu prawo do pobierania zaliczek. Choć nawet gdyby przyjąć i tę okoliczność za prawdziwą, nie ma ona istotnego znaczenia dla oceny winy oskarżonego, gdyż nie odpowiadał on za samo pobieranie zaliczek, ale za wprowadzenie w błąd pracownika i doprowadzenie (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Nie sposób inaczej ocenić działania oskarżonego w sytuacji, gdy :

- pobierał zaliczki wbrew przepisom prawa, przyjętej w (...) praktyce, według której zasadą było, że zaliczki przyznawane były pracownikom technicznym odpowiedzialnym za zaopatrzenie (tj. dokonywanie zakupów) oraz nauczycielom na przygotowanie konkretnych imprez i zaliczki te co do zasady rozliczało się w terminie 14 dni od ich otrzymania zaraz po zrealizowaniu celów;
- zakupy były dokonywane na potrzeby innego podmiotu niż (...). Ich beneficjentem był (...) K. lub też, jak w przypadku benzyny i drewna (krawędziaki, tarcica i łąty) mienie to zostało spożytkowane w bliżej nieokreślony sposób, a rachunkiem został obciążony (...).

Przy tym nie jest prawdziwe twierdzenie obrońcy, że oskarżony „kupując paliwo za kwotę 189 zł” przeznaczył je do motorówki, skoro z zeznań W. K., G. A. i G. K. jasno wynika, że paliwo to nigdy nie trafiło do motorówek. Żaden z pracowników zajmujących się zaopatrzeniem nie potwierdził wersji oskarżonego, że kupił on paliwo i nalewał je do motorówek.

Także z zeznań świadków (pracowników stowarzyszenia) jednoznacznie wynika, że drewno było przechowywane w szatni na torze regatowym, lecz po kilku dniach przyjechał oskarżony samochodem prywatnym i zabrał je.

Z kolei zeznania świadka W. Ł. były analizowane przez Sąd rozstrzygający sprawę i ocenione jako bardzo ogólne i niejednoznaczne. Nadto zeznania te w ocenie Sądu nie dyskwalifikowały twierdzeń św. A. i K., że oskarżony z toru regatowego wywiózł drewno, na które została wystawiona faktura VAT nr (...).

O zamiarze oskarżonego wprowadzenia w błąd pokrzywdzonego i doprowadzenia go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem świadczą w niniejszej sprawie następujące fakty i okoliczności :

Mając na uwadze powyższe argumenty orzeczono jak w sentencji wyroku.